

samspecaj birdoj. 2 Longforma altaĵo : *monto* ~o, ~*akraĵo*; *ondo* ~o.

* **Krestomatio**. Kolekto da prozaj k poeziaj pecoj, kompilita laŭ pedagogia, instrua vidpunkto : *atentan tralegon de la Fundamenta* ~o mi rekomendas al ĉiu Z. Kp ANTOLOGIO.

* **Kreto**. 1 Malfortika blanka karbonato de kalko, kiun oni trovas laŭ tavoloj en tero. 2 Bastoneto el tiu substanco uzata por skribi sur nigra supraĵo.

kretaceo ✱. La plej supra formacio de la sekundara epoko. Vd JURASO, LIASO, TRIASO, DIASO, DEVONO, SILURO.

kreteno Z, 1 Spinmalsana, idiota k plej-ofte krophava kriplulo. 2 (f) Malspritegulo.

kretono. Fortika tolo, kies varpo estas el kanabo, k vetto el lino.

* **Krevl** (ntr). 1 Subite rompiĝi pro interna tro granda premforto : li ridadis tiel, ke al li preskaŭ ~is la ventro Z; ~as bombo, veziko, pafilo, pneŭmatikoj de biciklo; ĵeliĉo vezike sin levas, sed baldaŭ falas k ~as Z; maro ĉiujn riverojn ricevas k tamen ne ~as Z; bulketoj, kiuj ~is de abundego de sekvinberoj Z; (f) : de tro multa scio ~as la kranio Z; la ĝis ekstrema streĉita kordo de sentoj ~is Z; malgraŭ la naciismo ~as la landlimoj. Kp EKSPLODI, DISĜI, KRAKI, SPLITIĜI. 2 Fendiĝi pro malvarmo, sekeco kc. ~aĵo. Fendo plimalpli profunda en io, kio ~is : ~aĵoj en muro; ~aĵoj en la manoj (kaŭzitaj de malvarmo). ~iĝi. Fari, ke io ~u : ~iĝi nukson, ŝtonon per pulvo, absceson, pordon; ~iga malvarmo (tiel kruda, ke ŝtonoj ~as); (f) tio ~igas la koron (pro dolora kompato). (Kp KORŝIRI.)

* **Kril**. 1 (ntr) Eligi laŭtajn akrajn voĉojn : ~i de doloro, el la tuta gorgo Z; anonc~i, pri~i gazeton; ~protesti kontraŭ maljusta pretendo; inter lupoj ~u (bleku) lupo Z; post~i al iu Z. Kp VOKI. 2 (x) Diri ion per laŭta akra voĉo : ~i alarmon Z, helpo Z, fajron; ~i pri ŝtelisto, pri la venĝo, pro malsatego; saĝa homo kaŝas scion, sed la koro de malsaguloj el~as malsatego Z; (f) ~anta (evidentega k protestinda) erarpaŝo Z, maljustaĵo.

* **Kribri** (tr). Apartigi per multetrua instrumento la dikajn partojn de solidaj

materioj for de la pli maldikaj aŭ pli subtilaj partoj : ~i sablon, grenon, farunon; (f) ~i k senbalastigi la lingvon. Kp FILTRI. ~iĝi. Esti ~ita : (f) la sunaj radioj ~iĝis tra la folioj. ~ilo. Multetrua instrumento por ~i : ĉerpi akvon per ~ilo Z (vane labori). (Vd VANE.)

kriko ✱. Speco de levilo, havanta dentostangon suprenlevatan de dentradeto, movata per kranko k uzata por levi pezajn sargojn : ~o de pumpilo; veturil~o; niŝinga ~o. Kp ARGANO, KAPSTANO, VINDASO. Vd DENTOSTANGO, KRANKO.

kriketo (Sp). Speco de angla ludo, kiun oni ludas per pilkoj k plataj lignaj frapiloj.

* **Krimo**. Ago, per kiu morala aŭ civila leĝo estas plej grave malobservata (mortigo, malvirgigo ktp). Kp KULPO, PEKO, DELIKTO. ~a. 1 Kulpa je krimo : ~a homo ; (f) mi pensas, ke nia malatento estas ~a, kiam ni ignoras tion. 2 Konsistiganta ~on : ~a faro. 3 Rilata al ~o : ~a kodo (Kp KRIMINALA). ~i (ntr). Plenumi ~on : se Ligano uzos la mililon, ĝi estos konsiderata kiel ~inta kontraŭ ĉiuj ceteraj Liganoj ; tajloro ~is, botisto pendas Z (senkulpulo pagas pro kulpulo. Kp PAGI). ~eto. Kontraŭleĝa faro, malpli grava ol ~o. ~ego. Abomeninda ~o.

* **Kriminala**. Koncernanta la krimojn : ~a juro, ĵuĝisto, tribunalo, proceso B. ~isto. 1 Juristo, fakulo pri ~a juro. 2 ~a sekreta policano.

* **Kringo**. Malgranda seka sukerita kuko. Kp KRAKENO.

* **Kripla**. 1 (iu) Perdinta kapablon uzi membron aŭ organon pro vundo, malsano ktp : *falinte li fariĝis ~a* ; ~a pro maljuneco. Kp INVALIDO, LAMA. 2 (io) Perdinta unu el la partoj necesaj por bona funkciado ; difektita : ~a saliko B ; ~e kreskinta arbeto ; ĉiu familio *havas sian ~ulon* Z (mankon). Kp STUMPIGITA. ~aĵo. Difektita membro aŭ parto : *li montris sian ~aĵon, petante almozon* ; la fonetika skribado kaŭzas ofte tro grandan ~aĵon de la propraj nomoj Z ; korpaj k spiritalaj ~aĵoj Z (difektoj, mankoj). ~iĝi. 1 Fari ion ~a : la pafvundo ~igis la soldaton. 2 Fari ion ~a : bildo ~igita en malbona spegulo Z ; tiu ŝanĝeto ~igas la sencan de la tuta frazo ; viaj ĵuĝistoj ~igas la leĝon por sia profito Z ; ~iĝi.